

Výroční zpráva Tramvajklubu Brno za rok 2008

Rok 2008 byl 38. rokem naší spolkovně činnosti. Necht' je tato předkládaná výroční zpráva plénum ve smyslu našich stanov doplněna, příp. opravena a poté schválena touto výroční schůzí. Jsou v ní však zahrnuty pouze činnosti organizované a registrované výborem.

Výbor začal pracovat v jedenáctičlenném složení, které vzešlo z voleb aklamací při výroční členské schůzi dne 5. února 2008. Jednotlivé funkce byly rozděleny následovně: Z. Nesiba – předseda, P. Chudáček – jednatel, O. Bittner – hospodář a členská evidence, J. Mrkos – šéfredaktor, L. Kašík – redaktor, J. Seitl – technické zajištění členských schůzí, M. Černý – knihovník, L. Čuma – druhý knihovník a redaktor, D. Uhlíř – distributor, A. Butschek – archivář a J. Horský – internet.

V průběhu volebního období došlo přirozeným vývojem k několika změnám, kdy např. kolegové Butschek a Horský se na vlastní žádost přestali věnovat svěřené činnosti a kol. Chudáček více rozvíjel vizuální část přípravy členských schůzí než klasickou činnost jednatele. Činnost archiváře prozatím převzal kol. Mrkos a provoz internetu i nadále provádí víceméně samostatně kol. Pospíšil Karel, který není členem výboru. Tyto a další zatím nezmiňované skutečnosti by měly vést k přerozdělení některých funkcí, které je otázkou dalších dohod. Do budoucna není vyloučeno možné snížení počtu členů výboru s kumulací některých činností a funkcí. Výbor se sešel celkem 11× v průběhu roku a to vždy jednu hodinu před konáním schůze členské. V průběhu roku bylo účastno jednání výboru též šest hostů. Z 10 schůzí byl pořízen zápis a účast jeho členů se pohybovala tentokrát nad 80 %, i když jeden člen výboru se z důvodu plnění služebních povinností mohl účastnit až pouhého závěru jednotlivých schůzí. V průběhu roku došlo ke změnám v odběru některých titulů odborných časopisů s dopravní tematikou, k aktualizaci údajů týkajících se členské základny prostřednictvím Změnových lístků tak, aby mohl být opět vydán aktuální adresář členstva a obdobně byl aktualizován i seznam knihovního fondu a v počtu 50 kusů v dubnu vydán pro potřeby členů.

V průběhu roku 2008 ukončilo členství 9 členů a nově bylo přijato 6 členů, takže se stav členské základny ke konci roku 2008 ustálil na 134 jménech. I nadále přetrvává bohužel trend poklesu členské základny, což jistě souvisí s novými formami zjišťování informací o dopravě, jak již bylo dříve z tohoto místa několikrát zmiňováno.

Bylo pořádáno celkem 11 **členských schůzí**, tentokrát opět výhradně v prostorách pisárecké učebny autoškoly Dopravního podniku města Brna a jedna schůze byla dále rozšířena o projížďku muzejním trolejbusem Odborný program na jednotlivých schůzích předem avizovaný v Informacích MHD, byl změněn tentokrát pouze jednou, kdy bylo využito aktuální nabídky předsedy dopravní komise MMB. Až na tuto výjimku byl program zajišťován autorsky z vlastních zdrojů pěti přednášejícími z našich řad a měl níže uvedenou skladbu:

datum	zajistil	technika	téma
08.01.	kol. Černý M.	PC	Doprava na Dálném východě (II.)
05.02.	Výroční schůze a volby	video	Aktuality – různé
04.03.	kol. Mrkos	PC	Železniční mosty v Brně (I.)
01.04.	Ing. Veselý	předn.	Alternativní návrh železničního uzlu v Brně
06.05.	kol. Černý M.	PC	Doprava na Dálném východě (III.)
10.06.	kol. Nesiba	předn.	Uspořádání interiéru vozidel veřejné dopravy
01.07.	kol. Kocman	Š 17 Tr	Projížďka po trolejbusové síti DP Brno
02.09.	kol. Čuma	video	Doprava v německém Görlitz
07.10.	kol. Jarolín	PC	Doprava v Peru a Bolívii

04.11.	kol. Černý M.	PC	Doprava ve Vietnamu (I.)
02.12.	kol. Mrkos	PC	Železniční mosty v Brně (II.)

Témata byla opět více současná s mírnou převahou zahraničí nad tuzemskem z hlediska pomístního a tématicky s přijatelným vyvážením MHD s ostatními druhy doprav a dopravního stavitelství.

Z použité techniky i tentokrát opět převládalo video a projekce dataprojektorem z PC. Průměrná účast členů na schůzích 61 (v rozmezí 53 až 72) zaznamenala proti roku minulému mírný pokles asi o tři členy. Příjemná změna nastala ve zvýšení počtu zůstavších na odborný program naší schůze po přestávce, kdy přibližně z jedné třetiny počtu na začátku schůze v dobách dřívějších došlo k nárůstu na asi polovinu původně přítomných, což svědčí o zvýšení zájmu ze strany členstva a úrovni připravených programů. Kromě toho byla pořádána jedna exkurze, a sice dne 5. 4. 2008 několikrát odkládaná poznávací pochůzka v trase nedostavěné tzv. německé průchozí dálnice v úseku mezi Želešicemi a Bystrcem. Byla organizačně zajištěna kolegy Mrkosem a Čumou a účastnilo se jí 12 zájemců z našich řad a jejich přátel.

Publikační činnost se rozvíjela jako v předcházející době jak po linii klubovního zpravodaje, tak i v přípravě vydání dalších odborných publikací. V roce 2008 vyšlo opět celkem dvanáct čísel našeho klubovního zpravodaje „Informace MHD“, a to od č. 346 až po č. 357 s celkovým rozsahem 60 stran obsahujících mimo textů 238 fotografií a 1 nákres, což znamená pět stran v průměru na jedno číslo. Rozesílání Informací MHD elektronickou poštou se velice osvědčilo a nachází stále větší oblibu i díky vyšší kvalitě reprodukovatelných fotografií. Této službě využívá již přes 20 členů. To jistě umožní do budoucna dále snížit náklad Informací tištěnou formou pod současných 130 exemplářů. Autorská obec příspěvatelů zůstává bez výrazných změn. Pro větší pestrost by jistě bylo vhodné získat další dopisovatele i mimo Brno. Dalším počinem v publikační činnosti bylo pokračování v přípravě knihy o městské parní dráze v Brně, jejíž vydání se však vzhledem k získání nových materiálů v Národním archivu v Praze poněkud odsouvá, aby byla možnost jejich zapracování. Potěšitelné je, že byl pro tuto činnost získán další, navíc náš letitý člen – kol. Hamerský, který se již začal probírat fotokopiiem zažloutlých a často fyzicky porušených vesměs německým kurentem psaných podkladů. 140. výročí pouliční dráhy v Brně bude vzpomenuo nově sestavovanou publikací, kterou hodlá vydat DP Brno. K tomu bylo osloveno pět členů z našich řad, z nichž tři jsou bývalí pracovníci DP (kol. Drbal, Nedělka a Nesiba) a jeden současný – kol. Blumenschein, který má na starosti obsahovou stránku. Pětici doplňuje kol. Čuma. Publikace je chápána jako objednávka ze strany DP, který určuje celkové pojetí stavěné na srovnání početně limitovaných 50 dvojic současných záběrů a historických retro-záběrů pořízených ze stejného místa s dopravním výjevem týkajícím se pokud možno všech postupně uváděných druhů doprav a trakcí v ulicích města Brna a jeho okolí. I když jsme nabízeli spolupráci na podobné publikaci v dostatečném dvouletém předstihu a byli jsme opakovaně odmítáni, nakonec došlo ze strany DP ke změně rozhodnutí, a to bohužel ale až „za 5 minut 12“. Krátký čas na její přípravu navíc v zimním období, kdy lze fotografovat pouze omezeně, přičemž z výše uvedených důvodů nelze použít jako nové záběry v nedávné době již pořízené, komplikuje optimální průběh příprav. Mimo tuto aktivitu další autorské spojení našich členů – kol. Rebstöck a Nesiba – konečně předalo do tisku další avizovanou knihu s názvem „Zlatá éra trolejbusů na pohlednicích“. Také vydání katalogu vozidel TM v Brně, na kterém se též podíleli někteří naši členové, se údajně po delší době pohnulo kupředu, takže se můžeme, doufejme, těšit.

Spolupráce s Technickým muzeem v Brně se i nadále realizuje nejvíce přes skupinu dobrovolných spolupracovníků působících v objektu nového depozitáře silničních vozidel ze sbírek TM v objektu bývalých řeckovických kasáren. Tato činnost jde však mimo výbor Tramvajklubu, takže se o ní více detailně nezmiňuji. Díky jí však bylo možno v minulém roce opět několikrát shlédnout historická vozidla, a to nejen v ulicích Brna, ale i jinde po republice. V loňském roce došlo k výjezdům vozidel, a to nejen tramvajů, ale i trolejbusů a autobusů ze sbírek TM několikrát, např. do Adamova, při akci „Muzejní noc“, dále pak při „dopravní nostalgii“ v rámci oslav Brno –

město uprostřed Evropy, při oslavách 50 roků letiště Brno a při dalších výjezdech.

Naše klubovní **knihovna** opět zaznamenala nárůst počtu inventárních položek, které je možno si pravidelně půjčovat. Stav fondu se zvýšil o 75 titulů na celkových 1412, a to zvláště díky zařazení 50 hodnotných knih získaných z pozůstalosti po kol. Plevačovi. Došlo též ke změnám v odběru odborných časopisů. Z důvodu zániku Dopravního magazínu byl náš zájem přeměřován na titul Československý dopravák. Z důvodu naší malé aktivity a jazykových bariér se k již dříve ukončenému odběru anglického prestižního měsíčníku Modern Tramway přidalo v r. 2008 i ukončení odběru neméně zajímavého anglického dvouměsíčníku Trolleybus Magazine, který nám byl k dispozici také přes 30 let na bázi pro nás výhodné reciprocity poskytovaných informací, čímž se ztratila jedna z možností udržování průběžného přehledu o aktuálním celosvětovém dění v nejsledovanějších druzích ekologické městské dopravy. Je to škoda. V průběhu roku došlo v 11 výpůjčních termínech pouze ke 48 zápůjčkám, což činí průměr necelých pět na jeden výpůjční termín. To je přibližně polovina předloňského stavu a necelá pětina vůči dobám největší slávy např. v r. 2001, kdy bylo zápůjček průměrně v jednom termínu 26. To svědčí o přetrvávajícím trendu poklesu zájmu, který se zvláště v posledních měsících nadále prohlubuje. O slábnoucí badatelské činnosti jsem hovořil již několikrát, patrně většině členstva vyhovuje poněkud povrchnější internet, který knihy chabě nahrazuje a vede spíše ke vstřebávání informací a než k podněcování vlastní tvořivosti.

U **internetu** je situace opačná, což dokládá výše zmiňovaná tvrzení. Byl sice zaznamenán mírný pokles počtu přístupů proti loňsku cca o 15 % na celkový počet 13 583 za celý kalendářní rok 2008 způsobený pravděpodobně změnou adresy, nikoliv snížením kvality stránek, ale v poslední době již je patrný opět nárůst. V rámci jednotlivých měsíců se jedná o rozpětí od 623 do 1727, což činí průměr asi 1130 vstupů za měsíc, neboli 38 za jeden den. No a pro úplnost – naše nová internetová adresa zní: tramvajklub.info.

Zmínka o klubovním **archivu** byla již v úvodu. Došlo ke sloučení této činnosti s činností redakce zpravodaje Informace MHD, takže lze alespoň případné články operativně doplňovat z tohoto zdroje, což je obohacující. Jinak se ovšem činnost archivu nikterak systémově nerozvíjí, což je jistě také škoda.

Zájezdy v minulém roce se rovněž i nadále nepořádaly, pokud nepočítáme návštěvu několika našich členů ve Vídni dne 13. 9. při pořádání tradičního Tramwaytagu. Přesun do Vídně se konal prostřednictvím železnice.

Mezi milé akce patřilo již tradičně předvánoční **společenské setkání** mající v našem klubu již pětatřicetiletou tradici a v poslední době se konající v menze vysokoškolských kolejí v Brně na Kohoutově ulici. Zde to bylo 12. 12. 2008 již posedmé s účastí 20 osob, a to doufejme nikoliv naposled, jak bylo původně avizováno.

Plán akcí byl sestaven pouze rámcově a kromě běžných akcí obsahuje již delší dobu odkládanou exkurzi do Nezamyslic do soukromého depozitáře parních strojů p. Bednáře, dále druhou návštěvu brněnského podzemí a doufejme i v letošním roce opět o něco početnější návštěvu Vídně v rámci Tramwaytagu. Rádi uvítáme jakýkoliv další reálný podnět týkající se rozšíření naší klubovní činnosti vč. garanta akce.

Výbor Tramvajklubu Brno i redakce našeho klubovního zpravodaje **děkuje** všem činnorodým členům za jejich dosavadní vykonanou práci, autorům textů i fotografií za příspěvky do Informací MHD a dalším členům za pomoc při jeho přípravě a distribuci, stejně tak těm, kteří se starají o pestrý a aktuální přísun dalších informací na naše členské schůze i jinak. Dále se sluší poděkovat našemu spolku nakloněným pracovníkům Dopravního podniku města Brna za možnost pořádat naše setkání zde na půdě jejich firmy a zachovat i nadále knihovnu ve zde přilehlých prostorách. Stejně patří dík i Technickému muzeu v Brně za projevenou vstřícnost při možné účasti na jeho akcích a návštěvě jeho expozic.

Do dalšího období naší činnosti přeji všem členům mnoho radosti a spokojenosti z úspěchů

v osobním životě a zvláště pak v provozování našeho hobby, kterým je sledování vývoje MHD a dopravy vůbec. To vše samozřejmě při zachování stálého zdraví. K tomu je zapotřebí i zdárný společenský a ekonomický vývoj nejen našeho státu, ale i zbytku světa, v což nám zbývá doufat.

V Brně–Pisárkách dne 3. 2. 2009 na výroční schůzi Tramvajklubu Brno přednesl Zdeněk Nesiba.